

Dr. Zora Rutar Ilc, odgovorna urednica, Zavod Republike Slovenije za šolstvo

UČITELJI IN UČENCI, KI SE SKUPAJ UČIJO

Ključne besede, ki se največkrat pojavijo v tokratni številki, so zagotovo učeča se skupnost, timsko sodelovanje, kritično prijateljevanje, raziskovanje in razvijanje lastne praks, evalvacija in refleksija ter spodbujanje (kritičnega) razmišljanja pri učencih.

Te ključne besede niso samo besede, niso samo zveneča gesla in niso naključje! Še pred leti bi redko srečali toliko tovrstnih prispevkov učiteljev na kupu. A projekti, usmerjeni v profesionalno učenje in refleksijo (npr. Prolea), v raziskovanje lastne prakse in grajenje učecih se skupnosti (Linpilcare), v krepitev vloge učencev, njihovega aktivnega vključevanja in večjega prevzemanja odgovornosti za lasten učni proces (Formativno spremljanje), v spodbujanje učenja učenja, kritičnega mišljenja in razvijanja mišljenja nasploh, v krepitev prečnih (transverzalnih) kompetenc ... končno rojevajo sadove. Sadov je vedno več in množijo se, tako kot se množi tudi dober glas med učitelji in vzgojitelji.

Tako nas v tokratni številki utegne presenetiti, kako različne in ambiciozne izzive so si zastavljale srednješolske in osnovnošolske učiteljice pa tudi vzgojiteljice. Kako so tvorili učeče se skupnosti v vseh mogočih kombinacijah, ki bi se nam pred leti še zdele nepredstavljive ali pa bi jih kazali na primerih iz tujine.

Tako so npr. postali učitelji osnovne šole učeča se skupnost, ki je sodelovala medpredmetno od razredne stopnje do 7. razreda, ko so načrtovali krepitev učnih strategij po vertikali, kot je npr. izpisovanje bistvenih besed, pri čemer so učinke spremljali celo longitudinalno.

Spet na drugi – srednji šoli – so učitelji različnih predmetov skupaj z dijaki načrtovali in izvedli obravnavo literarnega dela in vrednotenje esejev, pri čemer so se med seboj v učečo se skupnost povezali dijaki 3. in 4. letnika in s tako izpeljanim poukom prišli do bistveno boljših učinkov kot na klasičen način. Ne le da so bolje usvojili snov, ampak so se naučili tudi vrednotiti eseje svojih vrstnikov ter krepili odnosne kompetence.

Predstavljamo tudi primer raziskovanja in razvijanja lastne pedagoške prakse na področju predbralnih strategij v vrtcu, primer sistematičnega razvijanja miselnih procesov s pomočjo zastavljanja vprašanj ter primer razvijanja kritičnega mišljenja.

Učiteljice, profesorice in vzgojiteljice so v jedro svojega raziskovanja in profesionalnega razvoja smiselno postavile zahtevne pedagoške cilje in hkrati demonstrirale, kako učinkoviti so lahko kot učeča se skupnost.